

## บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการเปิดรับ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กตามมาตรฐานการการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว” โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการเปิดรับชม, ลักษณะทางประชากรศาสตร์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ และพฤติกรรมการเปิดรับชมกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กตามมาตรฐานการการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยวิธีการสำรวจ (Survey Research) แบบวัดผลครั้งเดียว (One-shot Case Study) จำนวน 402 คน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และใช้สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ ค่าไคสแควร์ (Chi-square) การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับประชากรสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (T-test Groups) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) หากพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ จะทำการทดสอบต่อว่าคู่ใดที่แตกต่างกันด้วยการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ลักษณะ นั่นคือ ถ้าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากัน จะใช้วิธีการทดสอบผลต่างนัยสำคัญ (Least Significant Difference : LSD Test) แต่ถ้าพบว่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจะทำการทดสอบโดยใช้สถิติ Dunnett C

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐบาลมีอายุระหว่าง 11-15 ปี อาชีพผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง/งานบริการ การศึกษาของผู้ปกครองมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี โดยพบว่ามีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท

สำหรับพฤติกรรมการเปิดรับชม พบว่ากลุ่มตัวอย่างเปิดรับชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กตามมาตรฐานการการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัวประมาณ 1 ชั่วโมง โดยเปิดรับชมทุกวัน ช่วงเวลาการเปิดรับในวันจันทร์-ศุกร์ คือ ช่วงหัวค่ำ (18.31-20.30 น.) และในวันเสาร์-อาทิตย์ช่วงเวลา 18.01-22.00 น. องค์ประกอบของรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่กลุ่มตัวอย่างชอบมากที่สุด คือ เรื่องที่น่าเสนอในรายการ รายการที่กลุ่มตัวอย่างชอบมากที่สุด คือ รายการประเภทเพลงและดนตรี โดยมีการสอดแทรกสารคดีหรือเรื่องที่น่าสนใจเข้ามา ส่วนเนื้อหารายการจะเน้นการให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นสำคัญ

และเหตุผลที่ชอบดู คือ ได้เพิ่มพูนประสบการณ์และความรู้รอบตัวในด้านต่างๆ โดยรูปแบบรายการที่ชอบมากที่สุด คือ รายการวิพัตศนาหรือรายการวไรตี้ ซึ่งมีลักษณะหลายๆ รูปแบบผสมกันใน 1 รายการ เช่น มีทั้งสารคดี ละคร การ์ตูน และเด็กมาเล่นเกม การแข่งขันต่างๆ เป็นต้น การเปิดรับชมโทรทัศน์สำหรับเด็กที่กลุ่มตัวอย่างชอบ คือ ตั้งใจชมพอสมควร โดยเปลี่ยนไปชมช่องอื่นบ้าง เมื่อรายการน่าเบื่อหรือไม่สนุก โดยต้องการเปิดรับชมเอง และบุคคลที่ร่วมรับชมโทรทัศน์สำหรับเด็กที่กลุ่มตัวอย่างชอบ คือ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง

สำหรับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ตามมาตรการการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็กเยาวชน และครอบครัว พบว่า เด็กกลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กตามมาตรการการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัวในระดับมาก โดยพบว่าประเด็นในเรื่องให้รู้จักห่างไกลจากยาเสพติดนั้น เป็นประเด็นที่มีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กตามมาตรการการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัวมากที่สุด

สำหรับในส่วนของการทดสอบสมมติฐานนั้น พบว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ของเด็ก ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กตามมาตรการการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว และลักษณะทางประชากรศาสตร์ของเด็กไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กตามมาตรการการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว

นอกจากนั้นในส่วนของความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการเปิดรับชมกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กตามมาตรการการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัวของเด็กนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร นั้น พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กตามมาตรการการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว ด้านความถี่ในการเปิดรับชม และลักษณะการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กตามมาตรการการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กตามมาตรการการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว อย่างไรก็ตาม พบว่าพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กตามมาตรการการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก

เยาวชน และครอบครัว ด้านระยะเวลาในการเปิดรับชม ด้านสาเหตุในการเปิดรับชมและด้านบุคคลที่ร่วมรับชมไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการชมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กตามมาตรการการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัวของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร